

dette Lovforslag fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds naar jo langt videre, for det siger ogsaa, at Arbeidsgiverne maa ingen Ting bestille paa Søn- og Helligdage. Det vil det ærede Medlem vist indrømme, at det er en stor Tvang. Jeg mener, at den Tvangslov slet ikke er nødvendig, for jeg har den Overbevisning, at enhver rettentende og human Arbeidsgiver giver sine Folk den nødvendige Frihed. Om det ikke just kan ske paa enhver Søndag, saa ere dog de fleste Søn- og Helligdage virkelige Hviledage for Arbejderne, og de kunne faae Frihed ogsaa udenfor den Tid, ligesaa ofte de ønske det, naar det ikke er noget særlig stringent Arbejde under Udførelse, som nødvendig kræver deres Nærverelse. Saa al den Raaben og Skrigen paa Frihed har ingen Steder hjemme, der er ingen saadan Tvang til Stede her i vort lille Land. — Det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme) henvendte sig særlig til mig med, at paa Landet arbeide man ikke om Søn- og Helligdage, og dog havde han Ret til at tage sine Folk for. Jeg synes dog, at der i den senere Tid er kommet Virksomheder frem paa Landet, som fordrer, at Folk skulle arbejde paa Søn- og Helligdage. Jeg siger til Andels- og Fællesmeierierne, de fordrer netop, at der bliver arbeidet ogsaa til de Tider, saavidt jeg veed da, jeg er jo ikke Landmand. Men jeg tror dog, at de arbejde og virke meget paa Søn- og Helligdage, netop med det Formaal for Die at bringe det bedste mulige Produkt ud af Mælken. De maa jo ogsaa røgte og pleie deres Kreaturer. Mennekster kan jo ikke, fordi han lader sine Dyr hvile, lade dem staa og sulte eller mangle Kængjøring. Det maa han alligevel sørge for, men det er jo ogsaa Arbejde. Jeg skal imidlertid ikke komme videre ind paa dette, for vi ere jo Allesammen enige om i Udvalget, at Undtagelser kommer det til at vrinke af, saa skulde vi skrive Loven efter bestemte Undtagelser, saa vilde de, som det ærede Medlem fra Søvel (Thorup) for sagde, blive flere end Neglen. Det ærede Medlem fra Esbjerg tænkte nu særlig paa sine Landboforhold. Jeg kunde nævne mange Forhold her i Kjøbenhavn, hvor det gjælder om at tage Haand i Hant og staffe sit Arbejde særdigt i en Hurtighed. Jeg vil nødig komme ind paa min egen Forretning, men det ærede Medlem veed jo, at naar man f. Ex. skal male et Hus indvendig, kommer det meget an paa, hvordan Veirret er. Der som man altsaa i lang Tid har haft daarligt Veir, og saa f. Ex. en Søndag faar høit Solfkin, gjælder det at tage fat. Paa samme Maade kan det gaa, naar man skal

have et stort Arbejde særdigt ved et Stib, der skal seile. Saa er det ikke altid let for Arbeidsgiveren at staffe den Styrke, han skal bruge, for der er Tider paa Maret, hvor man ikke kan opdrive Arbejdere, og hvor man derfor maa se at gjøre det mest mulige Arbejde særdigt med de Folk, man har, der er Tider paa Maret, hvor Alle have travlt, og hvor man derfor ikke kan staffe Extraarbejdere til Stede. Det Samme er Tilfældet, naar der f. Ex. kommer en Havarist paa bore Strande i Nærheden af vort Territorium, og den skal repareres og gjøres i Stand, men har en Ladning, som ikke kan taale at ligge ret længe, for den tager Stade. Det gjælder om at staffe et saadant Stib Hjælp saa hurtigt som muligt, saa spørger man ikke om Tid og Leilighed eller om Søn- og Helligdage, saa tager man fat paa Arbejdet og staffer det særdigt saa hurtigt som muligt, og jeg tror, det er i Enhvers velforstaede Interesse, at et saadant Arbejde bliver staffet særdigt saa hurtigt som muligt. Jeg kunde nævne mange af den Slags Virksomheder, som gjøre det nødvendigt, at man maa gaa lidt udenfor de almindelige Regler for Hviledage, men jeg er ikke nogen Modstander af, at man holder Søn- og Helligdage fri. Jeg mener kun, at man skal gjøre det i Overenskomst mellem Arbeidsgeber og Arbejder, at det skal være en fælles Overenskomst. Det ønsker jeg, men ikke nogen Tvangslov, som gaar ud paa, at Arbejdet og Arbeidsgeber ikke maa udrette Noget om Søndagen.

H. Jensen: Jeg maa først henbende en Tak til den høitærede Justitsminister for det ganske vist korte, men alligevel i høieste Grad oplysende og betegnende Svar, som han gav paa mit Referat. Det er en Selvfølge, at jeg anser det Svar, som den høitærede Minister gav, for i alle Henseender at være fuldstændig rigtigt og for egentlig at være det eneste mulige Svar, som den høitærede Minister kunde give. Paa den anden Side er det en Selvfølge — og det indrømmede jo stiltiende den høitærede Minister, forsaavidt han ikke prøvede paa at gjendrive Noget af det, hvad han sikkert havde gjort, hvis det havde været svage Punkter i mit Referat — det er en Selvfølge paa den anden Side, at ogsaa min Udvikling af det Standpunkt, jeg gik ud fra, er uimodsigelig. Altsaa, den høitærede Minister, og jeg komme i det heldige Tilfælde, at vi have begge to Ret. Sagen er den, at den ærede Minister gif ud fra, som han sagde, Loven, som den er — og jeg gjorde akkurat det Samme. Forskjellen er kun den, at den høitærede Minister gif ud fra den